

Temat: Przekształcamy zdania: pojedyncze-złożone.

Cele lekcji:

- wymieniasz typy zdań złożonych ,
- wskazujesz w wypowiedzeniu orzeczenia i rozdzielasz zdania składowe,
- wskazujesz zdanie nadrzędne,
- formułujesz pytania do zdań podrzędnych ,
- określasz typy zdań podrzędnych.

1. Przypomnimy sobie części zdania, pytania, rodzaje zdań.

Zdania współrzędnie złożone

Łączne

Przeciwstawne

Rozłączne

Wynikowe

Charakterystyczne spójniki

Siedzę przy biurku (1)
i piszę list (2).

Byłem w sklepie (1),
ale wszystkiego nie kupiłem (2).

Pójdę do kina (1)
albo obejrzę mecz w telewizji (2).

Jutro wyjeżdżamy (1),
więc musimy się spakować (2).

i
oraz
a
także
ani

ale
lecz
a
jednak
zaś
natomiast

albo
lub
czy
bądź

więc
zatem

ZDANIE ZŁOŻONE PODRZĘDNE

PODMIOTOWE

Zwycięży ten (kto?), **kto pierwszy przybiegnie.**

ORZECZNIKOWE

Mróz był taki (jaki?), **że nos czerwieniał.**

PRZYDAWKOWE

Szukam książek (jakich?), **które mówią o sztuce.**

DOPEŁNIENIOWE

Wierzę temu (komu?), **kto ma niezbite dowody.**

OKOLICZNIKOWE

Spotkajmy się wtedy (kiedy?), **gdy zajdzie słońce.**

3. ĆWICZENIA:

Polecenie: przekształć podane zdania pojedyncze na zdania złożone.
I w jednych, i w drugich podkreśl orzeczenia (dwoma liniami).

Połącz podane pary lub trójki zdań pojedynczych w jedno zdanie złożone. Możesz wykorzystać następujące wyrazy:

albo, i, więc, ale, lub, dlatego, lecz, ponieważ

1. Uczę się. Dostanę piątkę.
2. Zjadłem obiad. Czuję głód. Zrobię sobie kanapkę.
3. Sprzątałem. Słuchałem muzyki.
4. Pogram na komputerze. Wyjdę na spacer. Poczytam książkę.

1. Marek rozmawiał z mamą o wczorajszej uroczystości.
2. Koleżanki dopingowały swoich kolegów występujących w turnieju piłkarskim.
3. Lubię silnie wiejący wiatr.
4. Kupiłem pamiątkę pochodzącą z dalekiej Afryki.
5. Nauczycielka wytłumaczyła uczniom powód złych ocen z klasówki.